

3. dubna 2020

Vážené kolegyně, vážení kolegové, novinářky a novináři,

dovolujeme si Vás oslovit jménem Psychosociálního intervenčního týmu, volného občanského uskupení, které usiluje o podporu vzájemnosti v neštěstích. Vážíme si Vaší práce. Jsme si vědomi Vaší zodpovědnosti za vytváření obrazu skutečnosti, upozorňování na důležitá témata a vyjádřená uznání. Jde nám o spolupráci s Vámi v krátkodobé a dlouhodobé perspektivě.

Média dnes = v krizi

- **Prosíme o vyváženost** aspoň v titulcích zpráv včetně upozornění, zda jde o informaci pro občany nebo o úvahu novináře. Prosíme, uberte na dramatickosti titulků, situace je jako vždy barevná, budí strach zrovna tak jako nadšení.
- **Prosíme, nerozdělujte lidi do skupin**, přispíváte k oslabení vzájemnosti a solidarity. Příklad: Segregovat lidi nad 65 označením „riziková skupina“ nedává smysl. Jde o 20% populace ČR a mnozí z této „rizikové skupiny“ tvoří opory společnosti včetně politické reprezentace.
- **Prosíme, informace a údaje zařazujte do souvislostí**. Příklad: Rostoucí počty zemřelých s pozitivními testy na koronavirus působí dramaticky. Je však dobré srovnávat např. s počty zemřelých na běžnou chřipku (přibližně 2000 lidí ročně).

Média v budoucnu = začít již teď

Při četbě novinových titulků si dennodenně uvědomujeme, že se ještě nevytvořila **mediální strategie**, která by počítala s partnerskou občanskou společností a s důvěrou jako společenským tmelem. Současným stylem informování se lidé spíše rozdělují. A zvýrazňují se – sociologicky řečeno – společenské „bubliny“.

Příklady:

*Rétorika "Zůstaňte doma" rozděluje lidi na ty, kdo mohou pracovat z domova, a ty (přehlížené), jejichž služba je potřebná v terénu – od instalatérů po pečovatele.
Rozhodování o zdravotnických postupech se opět děje způsobem "o nás bez nás" – například: Běžná společenská debata o medicíně katastrof a triáži neproběhla. „Dříve vyslovené přání“ se ze zákona nedostalo do běžného užívání.
Zkušenost z epidemie HIV, že rizikové nejsou skupiny, nýbrž situace a chování, se teprve pomalu oživuje.
Atp.*

Sdílená zasaženost je přitom u této katastrofy jedinečná. Právě ona se ukazuje jako příležitost pro vznik partnerské otevřené společnosti – například díky **lepší mediální gramotnosti**.

Zadání "Jak číst zprávy" překračuje hranice oborů. Stejně jako my se též Vy stáváte někdy čtenáři, posluchači a diváky. Chceme proto spolu s Vámi hledat, jak srozumitelně a systematicky sdělovat **kritický nadhled**, to znamená **nejistotu**.

Budeme vděční za Vaši reakci.

Již zveřejněné materiály k současné situaci najdete na našich webových stránkách:
<http://pitcr.cz/>

Karel Šimr - koordinátor PIT a evangelický farář, 739 244 774, simrk@centrum.cz

Bohumila Baštecká – terénní krizová pracovnice a vyučující na ETF UK, 776 027 468, bastecka@etf.cuni.cz